Conseil d'Etat - Raad van State
LEGISLATION - WETGEVING
9 JUIL 1956
- 1 -
Transmis à M.
Overgemaakt aan de H.

ML.

L. 5296/1.

KONINKRIJK BELGIE.

ROYAUME DE BELGIQUE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

AVIS DU CONSEIL d'ETAT.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 22e juni 1956 door de Minister van Volksgezondheid en van het Gezin verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van wet "strekkende tot het verwezenlijken van sommige aanpassingen inzake het herstel te verlenen aan de burgerlijke slachtoffers van de oorlog 1914-1918 en aan de burgerlijke slachtoffers van de oorlog 1940-1945", heeft de 28e juni 1956 het volgend advies gegeven :

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre de la Santé publique et de la Famille, le 22 juin 1956, d'une demande d'avis sur un projet de loi "tendant à réaliser certains ajustements en matière de réparation à accorder aux victimes civiles de la guerre 1914-1918 et aux victimes civiles de la guerre 1940-1945", a donné le 28 juin 1956 l'avis suivant :

Het voorontwerp van wet wil verdere wijziging brengen in het herstel te verlenen aan de burgerlijke slachtoffers van de oorlogen 1914-1918 en 1940-1945.

Sedert de samenordening van de ter zake geldende wetsbepalingen bij koninklijk besluit van 19 augustus 1921, werd deze wetgeving meermaals gevoelig gewijzigd en in aanzienlijke mate aangevuld; haar overzichtelijkheid heeft er ten zeerste onder geleden.

De voorgenomen wijzigingen zullen deze toestand nog verergeren. Een nieuwe samenordening lijkt onmisbaar.

Inmiddels vermijde men al wat de verwarring slechts kan doen toenemen.

In dit verband dient voornamelijk te worden gewezen op de artikelen 3 en 4 van het voorontwerp. In plaats van alleen sommige in de samengeordende wetten bij de wet van 28 juli 1953 ingevoegde bepalingen te wijzigen of door een nieuwe bepaling te vervangen, wijzigt of vervangt het voorontwerp bovendien onnodig de artikelen 1 en 3 van de wet van 28 juli 1953 waarbij bedoelde bepalingen in de samengeordende wetten werden ingevoegd.

.../...

De inleidende zinnen van de artikelen 3 en 4 zouden derhalve respectievelijk moeten luiden als volgt :

"Artikel 3.-

De laatste zin van artikel 2, tweede lid, van de samengeordende wetten op het herstel te verlenen aan de burgerlijke oorlogsslachtoffers, gewijzigd bij artikel 1 van de wet van 28 juli 1953, wordt door de volgende bepalingen vervangen :

...

Artikel 4.-

In artikel 5 van dezelfde samengeordende wetten, gewijzigd bij artikel 3 van de wet van 28 juli 1953, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

... " .

Bovendien zou het opschrift van hoofdstuk II moeten worden gewijzigd als volgt :

"Wijzigingen aan de bij koninklijk besluit van 19 augustus 1921 samengeordende wetten op het herstel te verlenen aan de burgerlijke oorlogsslachtoffers en aan de wet van 28 juli 1953, strekkende tot ...".

Dezelfde opmerking geldt trouwens voor artikel 2 dat strekt tot opheffing van artikel 4 van de wet van 16 maart 1954 "wat betreft de verhoging met 10 t.h. van de invaliditeitstoelagen en de er bijkomende vergoedingen". Bedoeld artikel 4 blijft dus voortbestaan wat de andere toelagen betreft.

+

+ +

Duidelijkheidshalve dient voor dit artikel 4 een nieuwe tekst te worden opgemaakt, waaruit blijkt welke bepalingen nog gelding zullen hebben.

\+

\+ +

Artikel 6, § 7, van het voorontwerp is zonder voorwerp. Inderdaad, de woorden "de bevoegde commissie" welke het in artikel 9 van de wet van 15 maart 1954 wil schrappen, komen aldaar niet voor.

\+

\+ +

Voorts verdient het aanbeveling de artikelen 7 en 8 van het voorontwerp onder te brengen in een hoofdstuk IV "bijzondere bepalingen". De plaats van deze artikelen, die een algemene strekking hebben, is immers niet in hoofdstuk III, dat enkel betrekking heeft op de wet van 15 maart 1954 inzake de burgerlijke slachtoffers van de oorlog 1940-1945.

\+

\+ +

Betreffende de vorm zijn enkele algemene bemerkingen te maken.

Vooreerst valt aan te stippen dat, mede om de opsporingen van de talrijke gewijzigde bepalingen te vergemakkelijken, het uit het oogpunt van de wetgevende techniek, beter ware als naar gewoonte in de inleidende zinnen van de meeste artikelen van het voorontwerp het artikel, de paragraaf, het lid, het nummer, de zin of het zinsdeel in deze volgorde te vermelden.

Aldus ware bijvoorbeeld de inleidende zin van artikel 5 van het voorontwerp beter gesteld als volgt :

.../...

"Artikel 5.-

In artikel 7 van de wet van 28 juli 1953 worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° artikel 7, § 1, eerste lid, wordt door volgende bepaling vervangen :

..."•

Zo ware ook artikel 6, § 4, b, beter gesteld als volgt :

"Artikel 6.-

In de wet van 15 maart 1954 worden volgende wijzigingen aangebracht :

...

4° ...

b. artikel 6, § 1, derde lid, wordt weggelaten".

Bovendien behoort in evenbedoelde inleidende zinnen telkens het hulpwerkwoord "worden" te worden ingevoegd. Eveneens vervange men telkens het woord "tekst" door het woord "bepaling" en het woord "navolgende" door "volgende".

Voorts verdient het aanbeveling de verschillende onderverdelingen der artikelen van het voorontwerp door een nummer en niet door het § teken te doen voorafgaan : in plaats van § 1 leze men dus 1°. Zulks zou de lezing ongetwijfeld vergemakkelijken.

+

\+ +

.../...

Tenslotte stelt de Raad van State nog enkele vorm- en tekstwijzigingen voor, die geen bijzonder commentaar behoeven.

In artikel 1 kan § 2 worden weggelaten mits de inleidende zin van het artikel als volgt wordt gesteld :

"Artikel 1.-

Artikel 3, § 1, van de wet van 16 maart 1954 wordt, met uitwerking op 1 januari 1957, door de volgende §§ 1, 2, 3, 4 en 5 vervangen; de §§ 2 en 3 van dit artikel worden respectievelijk de §§ 6 en 7 ; ".

In hetzelfde artikel van het voorontwerp vervange men tweemaal het woord "gehergroepeerd" door "samengebracht".

Het einde van artikel 5, § 1, leze men als volgt : "... bepaald bij artikel 2 van de samengeordende wetten op het herstel te verlenen aan de burgerlijke oorlogsslachtoffers."

In artikel 6, § 4, d, van het voorontwerp vervange men de woorden "waarin voorzien bij" door "bepaald bij".

De inleidende zin van artikel 6, § 4, f, stelle mem als volgt :

"Artikel 6 wordt aangevuld met een § 5 luidend als volgt : ".

In de inleidende zin van artikel 6, § 8, a), kan de vermelding "7e regel" best achterwege blijven;

./.

de inleiding van § 8, e, stelle men als volgt :

"artikel 10, § 4, wordt aangevuld met een tweede lid luidend als volgt : ".

De gewijzigde tekst vervat in artikel 6, § 10, c, leze men als volgt : "Wanneer het nieuw huwelijk of de vorming van het huishouden plaats heeft na de ingangsdatum van het pensioen, wordt dit afgeschaft met ingang van de eerste dag van het kwartaal volgend op datgene waarin het nieuw huwelijk werd aangegaan of het huishouden werd gevormd.".

In de gewijzigde tekst vervat in artikel 6, § 11, a, late men in het tweede lid van het gewijzigde artikel 14, § 1, na de woorden "het organiek koninklijk besluit van 22 december 1938" het woord "waarin" weg.

Artikel 6, § 11, c, ware beter gesteld als volgt : "Indien de langstlevende echtgenoot krachtens de wet geen aanspraak of niet langer aanspraak kan maken op pensioen". In littera e van dezelfde paragraaf vervange men de woorden "vallen weg" door "komen niet in aanmerking".

Artikel 6, § 14, tweede lid, van de ingevoegde tekst, leze men de eerste volzin, in fine als volgt : "... niet van tafel en bed gescheiden zijn ingevolge een beslissing gewezen op vraag van het slachtoffer".

In artikel 6, § 16, d, eerste lid van de gewijzigde tekst vervange men de woorden "zonder andere procedure" door "zonder verdere procedure".

./.

In het tweede lid van artikel 8 werd de vermelding "artikel 6" vergeten. Men leze derhalve : "Het bepaalde bij artikel 6, §§ 1, 2, 3, ...".

Het begin van de tweede volzin van het voorlaatste lid van artikel 8 stelle men als volgt : "Wanneer de aanvraag uitgaat van de belanghebbenden ...".

L'avant projet de loi a pour objet d'apporter de nouvelles modifications à la législation sur les réparations à accorder aux victimes civiles des guerres 1914-1918 et 1940-1945.

Depuis la coordination des dispositions légales en vigueur en la matière, réalisée par l'arrêté royal du 29 août 1921, cette législation a subi à diverses reprises de profondes modifications et a été considérablement complétée; il s'ensuit que la matière est devenue particulièrement confuse.

Les modifications envisagées ne feront qu'aggraver cet état de choses; aussi bien une nouvelle coordination apparaît-elle indispensable.

En attendant, il importe de ne pas accroître la confusion.

A cet égard, les articles 3 et 4 de l'avant-projet sont spécialement sujets à caution. Au lieu de se borner à modifier certaines des dispositions, insérées dans les lois coordonnées par la loi du 28 juillet 1953, ou à les remplacer par une disposition nouvelle, l'avant-projet modifie ou remplace aussi inutilement les articles 1er et 3 de la loi du 28 juillet 1953 qui ont inséré ces dispositions dans les lois coordonnées.

\+

\+ \+

Il conviendrait, dès lors, de rédiger comme suit les liminaires des articles 3 et 4 :

.../...

"Article 3.-

La dernière phrase de l'article 2, alinéa 2, des lois coordonnées sur les réparations à accorder aux victimes civiles de la guerre, modifié par l'article 1er de la loi du 28 juillet 1953, est remplacée par la disposition suivante :

...

Article 4.-

Les modifications suivantes sont apportées à l'article 5 des mêmes lois coordonnées, modifié par l'article 3 de la loi du 28 juillet 1953:

... ".

En outre, il conviendrait de compléter l'intitulé du chapitre II ainsi qu'il suit :

"Modifications aux lois sur les réparations à accorder aux victimes civiles de la guerre, coordonnées par l'arrêté royal du 19 août 1921,et à la loi du 28 juillet 1953 tendant à ... ".

La même remarque s'applique également à l'article 2, qui tend à abroger l'article 4 de la loi du du 16 mars 1954 "pour ce qui concerne la majoration de 10 p.c. relative aux allocations d'invalidité et aux indemnités y afférentes". Cet article 4 est donc maintenue en ce qui concerne les autres allocations.

.../...

Pour plus de clarté, il y aurait lieu de rédiger pour cet article un texte nouveau, reproduisant les dispositions qui demeureront en vigueur.

\+

\+ +

L'article 6, § 7 de l'avant-projet est sans objet. En effet, les mots "de la commission compétente", dont il prévoit la suppression à l'article 9 de la loi du 15 mars 1954, ne figurent pas dans cet article.

\+

\+ +

En outre, il serait préférable de faire des articles 7 et 8 de l'avant-projet un chapitre IV intitulé : "Dispositions particulières". Ces articles, dont la portée est générale, ne sont en effet pas à leur place au chapitre III, qui ne concerne que la loi du 15 mars 1954 relative aux victimes civiles de la guerre 1940-1945.

\+

\+ +

.../...

L'avant-projet appelle, en ce qui concerne la forme, les remarques générales ci-après :

En premier lieu, il convient d'observer qu'afin de rendre plus aisée l'identification des nombreux articles modifiés, il serait de meilleure technique législative d'indiquer, comme il est d'usage, dans les liminaires de la plupart des articles de l'avant-projet, et dans cet ordre, l'article, le paragraphe, l'alinéa, le numéro, la phrase ou le membre de phrase considérés.

Ainsi le liminaire de l'article 5 de l'avant-projet serait par exemple mieux rédigé comme suit :

"Article 5.-

Les modifications suivantes sont apportées à l'article 7 de la loi du 28 juillet 1953 :

1° l'article 7, § 1er, alinéa 1er, est remplacé par la disposition suivante :

... ".

.../...

De même, l'article 6, § 4, b, serait mieux libellé comme suit :

"Article 6.-

Les modifications suivantes sont apportées à la loi du 15 mars 1954 :

...

4° ...

b. l'article 6, § 1er, alinéa 3, est supprimé".

Ensuite, il conviendrait d'insérer l'auxiliaire"être" dans chacun des liminaires susvisés et d'y remplacer les mots "le texte qui suit" par les mots "la disposition suivante".

Enfin, il serait préférable de faire précéder les diverses subdivisions des articles de l'avant-projet par un numéro et non par le signe §: ainsi § 1er deviendrait 1°. La lecture en serait assurément facilitée.

+

+ +

Enfin, le Conseil d'Etat propose quelques modifications quant à la forme et à la présentation des textes, qui ne nécessitent aucun commentaire spécial.

A l'article 1er, le § 2 pourrait être omis, si la phrase liminaire de l'article était rédigée ainsi qu'il suit :

"Article 1er.-

L'article 3, § 1er, de la loi du 16 mars 1954 est remplacé par les §§ 1er, 2,3,4 et 5 ci-après avec effet au 1er janvier 1957; les §§ 2 et 3 de cet article deviennent respectivement les §§ 6 et 7;".

Au même article de l'avant-projet il y a lieu de remplacer deux fois le mot "gehergroepeerd", figurant dans la version néerlandaise par "samengebracht".

A l'article 5, § 1er, in fine, il y aurait lieu d'écrire : " ... prévu par l'article 2 des lois coordonnées sur les réparations à accorder aux victimes civiles de la guerre".

A l'article 6, § 4, d, de l'avant-projet, il conviendrait, dans la version néerlandaise, de substituer les mots "bepaald bij" à l'expression "waarin voorzien bij".

Le texte suivant est proposé pour la phrase liminaire de l'article 6, § 4, f:

"L'article 6 est complété par un § 5, rédigé comme suit : ".

.../...

Dans le liminaire de l'article 6, § 8, a, la mention "6ème ligne" peut être omise sans inconvénient; le liminaire du § 8, c, pourrait devenir : "l'article 10, § 4, est complété par un alinéa 2, rédigé comme suit :".

La version néerlandaise du texte modifié figurant à l'article 6, § 10,c, gagnerait à être rédigée comme suit : "Wanneer het nieuw huwelijk of de vorming van het huishouden plaats heeft na de ingangsdatum van het pensioen, wordt dit afgeschaft met ingang van de eerste dag van het kwartaal volgend op datgene waarin het nieuw huwelijk werd aangegaan of het huishouden werd gevormd".

Dans la version néerlandaise du texte modifié, repris à l'article 6, § 11, a, il y aurait lieu de supprimer le mot "waarin" figurant à l'alinéa 2, de l'article 14, § 1er, modifié, après les mots "het organiek koninklijk besluit van 22 december 1938".

L'article 6, § 11, c, gagnerait à être rédigé comme suit dans sa version néerlandaise : "Indien de langstlevende echtgenoot krachtens de wet geen aanspraak of niet langer aanspraak kan maken op pensioen". Au littéra e du même paragraphe, il y aurait lieu de remplacer le terme "disparaissent" par l'expression "ne sont pas retenues".

A l'article 6, § 14, alinéa 2, du texte inséré, il est proposé de rédiger la fin de la première phrase ainsi qu'il suit : ne pouvait ... être séparée de corps en vertu d'une décision rendue à la demande de la victime".

.../...

A l'article 6, § 16, d, alinéa premier du texte modifié, il conviendrait d'écrire dans le texte néerlandais "zonder verdere procedure" au lieu de "zonder andere procedure".

A l'alinéa 2 de l'article 8 la mention de l' "article 6" a été omise. Le texte deviendrait donc : "Les dispositions de l'article 6, §§ 1er, 2, 3 ....".

Dans la version néerlandaise de l'avant-dernier alinéa de l'article 8, la deuxième phrase devrait débuter par les mots : "Wanneer de aanvraag uitgaat van de belanghebbenden...".

De kamer was samengesteld uit

de Heren : J. SUETENS, eerste-voorzitter,
D. DECLEIRE, raadsheren van State,
K. MEES,
F. DUCHENE, bijzitters van de afdeling wetgeving,
J. LIMPENS, assessoren de la section de législation,
J. CYPRES, adjunct-griffier, griffier.

La chambre était composée de

Messieurs : premier président,
conseillers d'Etat,
assesseurs de la section de législation,
greffier adjoint, greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. DECLEIRE. Het verslag werd uitgebracht door de H. VAN HAECKE, substituut.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. DECLEIRE. Le rapport a été présenté par M. VAN HAECKE, substitut.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

(get.) J. CYPRES.

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

(get.) J. SUETENS.